

Ten slotte

Het geheugen en het geweten van de Stadsschouwburg

Lia Merhottein 1940-2013

Lia Merhottein, die woensdag op 73-jarige leeftijd overleed, was alom geliefd. In de Stadsschouwburg was zij tientallen jaren secretaresse van de Nederlandse Comedie, het Amsterdams Toneel, het Publiekstheater en Toneelgroep Amsterdam, tot 2001.

Acteur en oud-toneelleider Hans Croiset beschrijft haar als 'de steun en toeverlaat van regisseurs, acteurs en alle anderen die bij het ingewikkelde toneelbedrijf werken'. "Lia loste ieders problemen op, luisterde intens en was zo betrouwbaar, zo goudgeerlijk." Hij schrijft op Facebook: 'Dag lieve Lia, dank je wel voor zoveel.' Actrice Petra Laseur zegt: "De kamer van Lia was het hart van de schouwburg. Als je iets leuks of verdrietigs had, ging je naar Lia. Dan werd je naar haar kamer gezogen."

Merhotteins liefde voor toneel ontstond in haar geboortestad Den Haag, waar ze al jong de Haagse Comedie bezocht. Ze studeerde Frans, was actief in de Alliance Française, maar wilde geen lerares worden. Ze vond haar niche in Amsterdam bij de Stadsschouwburg. Daar had ze aandacht voor iedereen; ze vergat nooit verjaardagen, was discreet, betrokken.

Regisseur Gerardjan Rijnders noemt haar 'het geheugen en het geweten van de Stadsschouwburg': "Lia was bezeten van toneel, ze wist alles, hield alles in de gaten." Rijnders is, voor zover bekend, de enige die haar het toneel óp kreeg. In 1992 liet hij iedereen van Toneelgroep Amsterdam meespelen in *Lady Windermere's fan*, ook technici en kantomedewerkers. "Lia, Ramses Shaffy, Joop Admiraal, Bert Edelembos en Hans Kemna vormden in de voorstelling een vriendinnenclub," zegt Rijnders. "Ze waren vijf beeldige dames. Allemaal in heel grote jurken."

Na haar pensionering in 2001 werd Merhottein ziek. Ze bleek parkinsonisme MSA (multisysteematrofie) te hebben, een ernstige variant op parkinson. Desondanks sloeg ze als het even kon, geen première over. Ook niet toen ze in een rolstoel zat en haar bewegingen steeds minder onder controle had. Haar laatste toneelbezoek was onlangs *De tijd voorbij* in het DeLaMar.

De neuroloog had verteld dat er geen medicijnen waren voor parkinsonisme MSA, omdat er nog niet voldoende onderzoek naar was gedaan. Poek Bary, sinds

1972 haar partner, zegt: "Daarom besloot Lia haar hersenen na haar dood ter beschikking te stellen aan de wetenschap. De Hersenstichting heeft de dag van haar overlijden haar hersenen onderzocht. Ze lieten meteen weten dat hun bevindingen voor de wetenschap zeer waardevol zijn."

Met betrekking tot de crematie, donderdag in Westgaarde, had de altijd punctuele Merhottein haar wensen precies opgeschreven: 'goede wijn, royaal voorzien van goede banketbakkerszoutjes'. Ze sluit haar wensenlijstje af met de tekst: 'Het is ten slotte mijn laatste feestje.'

Anne-Rose Bantzing

Tips? tenslotte@parool.nl

Lia Merhottein in 2006